

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 4113-001-04/2014
D/14/504

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/14/504 – Przygotowanie szkół do objęcia dzieci sześciolletnich obowiązkiem szkolnym
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Maria Ślufik-Wojtera, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89994 z dnia 16 kwietnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa Nr 160 im. Powstańców Śląskich w Łodzi, ul. A. Struga 24A, 90-513 - Łódź, zwana dalej „Szkołą”
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Woziński, Dyrektor Szkoły (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, zapewnienie przez Szkołę w roku szkolnym 2013/2014 warunków dla edukacji uczniów sześciolletnich, a także przygotowanie w tym zakresie warunków na rok szkolny 2014/2015.

Pozytywnie oceniono w szczególności: wyposażenie sal lekcyjnych w odpowiednie materiały dydaktyczno-naukowe, dostosowanie pomieszczeń sanitarnych do wzrostu dzieci sześciolletnich, dostosowanie wyposażenia sal lekcyjnych do wzrostu uczniów, zapewnienie (w większości obszarów) właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy uczniów, zapewnienie dzieciom możliwości korzystania z ciepłego posiłku, zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycielskiej dla edukacji uczniów sześciolletnich oraz funkcjonowanie w Szkole miejsca zabaw i placu zabaw, utworzonych w ramach programu „Radosna Szkoła”.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niezapewnienia uczniom najmłodszym bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w Szkole poprzez niedostosowanie do zasad ergonomii mebli szkolnych znajdujących się w stolówce oraz obecność zabrudzeń i kurzu na ścianach i sufitach kuchni szkolnej (co ustalił Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Łodzi w dniu 28.11.2013 r.). Stwierdzono także przypadek braku podstawowego środka higieny osobistej w pomieszczeniu WC zlokalizowanym na I piętrze Szkoły, przeznaczonym dla chłopców z klas I-III.

NIK zwraca ponadto uwagę na – niestanowiące nieprawidłowości – nieosiągnięcie przez Szkołę części standardów zaleconych przez Ministra Edukacji Narodowej.

Z ustaleń kontroli wynikało bowiem, że 1 godzina zajęć edukacji wczesnoszkolnej dla klasy IIIb w roku szkolnym 2013/2014 prowadzona była w sali lekcyjnej nieprzystosowanej dla uczniów najmłodszych. W połowie sal lekcyjnych przeznaczonych dla takich uczniów dotychczas nie wydzielono części rekreacyjnej. Sale te nie zostały wyposażone w komputer z łączem do Internetu. W szkole nie zapewniono również wszystkim uczniom klas I możliwości korzystania z osobnego komputera podczas zajęć komputerowych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie przez szkołę warunków lokalowych i wyposażenia do edukacji uczniów sześciolletnich.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Dysponowanie przez Szkołę salami lekcyjnymi dla oddziałów klas I-III.

Wg stanu na czas niniejszej kontroli NIK - liczba uczniów w klasach I-III Szkoły wynosiła 143 osoby uczące się w 7 oddziałach (po 2 oddziały klas I i III oraz 3 oddziały klasy II).

W projekcie arkusza organizacji Szkoły na rok szkolny 2014/2015 (wg stanu na 30.04.2014 r.) założono, że liczba uczniów w klasach I-III wynosić będzie 174 osoby, które będą się uczyć w 8 oddziałach (po 3 oddziały klas I i III oraz 2 oddziały klasy II).

[Dowód: akta kontroli str. 4]

W roku szkolnym 2013/2014 w Szkole wyłącznie dla oddziałów klas I-III przeznaczono 4 sale lekcyjne: 1 sala na parterze Szkoły i 3 sale na I piętrze.

[Dowód: akta kontroli str. 5]

W roku szkolnym 2014/2015 dla klas I-III Szkoły (8 oddziałów) przeznaczonych zostanie 5 sal lekcyjnych, ponieważ dodatkowo dla tych klas przydzielona zostanie sala lekcyjna zajmowana dotychczas przez jeden z dwóch funkcjonujących obecnie oddziałów rocznego przygotowania przedszkolnego (w roku szkolnym 2014/2015 będzie w Szkole tylko jeden taki oddział).

[Dowód: akta kontroli str. 6]

W roku szkolnym 2013/2014 z przeznaczonej dla najmłodszych uczniów sali lekcyjnej znajdującej się na parterze Szkoły korzystały 4 oddziały klas I-II.

Pozostałe trzy sale lekcyjne przydzielone dla klas I-III (zlokalizowane na I piętrze) przypadły na zmianę dla dwu lub więcej oddziałów tych klas.

[Dowód: akta kontroli str. 7-13]

Dyrektor Szkoły Andrzej Wozniński wyjaśnił, że nauczanie klas I – III w Szkole prowadzone jest w systemie „zmianowości”, ponieważ ilość sal lekcyjnych przeznaczonych dla klas najmłodszych jest mniejsza od liczby oddziałów tych klas. Dodał też, że problem „zmianowości” nie zostanie zlikwidowany w roku szkolnym 2014/2015, a nawet w 2015/2016, w wyniku przekazania dla ww. klas dwu kolejnych sal lekcyjnych dotychczas przeznaczonych dla oddziałów rocznego przygotowania przedszkolnego, ponieważ w dalszym ciągu ilość takich sal lekcyjnych będzie za mała w stosunku do liczby oddziałów klas I-III.

[Dowód: akta kontroli str. 34-35]

Część zajęć dla uczniów klas I-III Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 prowadzona była również w salach innych niż ww., tzn. w pracowniach i salach właściwych dla takich zajęć, np. zajęcia informatyczne odbywały się w pracowni komputerowej, a zajęcia WF prowadzone były w salach gimnastycznych.

Badania kontrolne wykazały ponadto, że zajęcia edukacji wczesnoszkolnej dla klasy IIIb (wtorek, jedna godzina lekcyjna) prowadzone były w sali lekcyjnej do nauczania matematyki.

[Dowód: akta kontroli str. 14-16]

1.2. Przewidywanie przez Szkołę „zmianowości” dla oddziałów klas I w roku szkolnym 2014/2015.

W projekcie arkusza organizacji Szkoły na rok szkolny 2014/2015 założono, że nauczanie uczniów wszystkich 3 oddziałów klasy I (75 osób) odbywać się będzie w systemie dwuzmianowym.

[Dowód: akta kontroli str. 17]

1.3. Przygotowanie, zgodnie z zaleceniami podstawy programowej kształcenia ogólnego, sal lekcyjnych przeznaczonych w roku szkolnym 2013/2014 dla oddziałów klasy I.

W wyniku przeprowadzonych w dniu 5 maja 2014 r. oględzin stanu przygotowania Szkoły do objęcia dzieci sześciolletnich obowiązkiem szkolnym, w tym zlokalizowanej na I piętrze

sali Nr 14, przydzielonej w roku szkolnym 2013/2014 klasom Ia i Ib, oraz zlokalizowanej na parterze sali Nr 10, w której ww. oddziały klasy I również miały lekcje, ustalono że:

a) sala Nr 14 składała się tylko z części edukacyjnej, wyposażonej w: tablicę tradycyjną (brak tablicy multimedialnej), stoliki, krzeselka, pomoce dydaktyczne, kącik z książkami, sprzęt audiowizualny, liczydło, liczniki, szafę przeznaczoną do pozostawiania części podręczników i pomocy dydaktycznych. W sali tej nie było komputera oraz łącza do Internetu. Nie wydzielono w niej części rekreacyjnej.

b) sala Nr 10 składała się z dwu części:

- edukacyjnej, wyposażonej w: tablicę tradycyjną (brak tablicy multimedialnej), stoliki, krzeselka, pomoce dydaktyczne, kącik z książkami, sprzęt audiowizualny, liczniki, szafki przeznaczone do pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych. W sali tej nie było komputera i łącza do Internetu.

- rekreacyjnej, wyposażonej w wykładzinę dywanową, gry i zabawki dydaktyczne.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20]

1.4. Zapewnienie w (poddanych oględzinom) salach lekcyjnych przeznaczonych dla oddziałów klasy I ergonomicznych mebli uczniowskich.

Znajdujące się w poddanych oględzinom salach lekcyjnych krzesła i stoły przeznaczone dla uczniów zostały trwale oznaczone zgodnie z PN-EN 1729-1 „Meble. Krzesła i stoły dla instytucji edukacyjnych. Część 1: wymiary funkcjonalne”.

W sali Nr 14 meble oznaczono numerami rozmiarów: 2 lub 3 oraz kolorami: fioletowym lub żółtym.

Konstrukcja stolików znajdujących się w sali Nr 10 (dwa typy) umożliwiła dostosowanie ich rozmiaru, I typu - od rozmiaru 2 do 4, a II typu – od rozmiaru 3 do 5. W sali tej znajdowały się krzesła w rozmiarach od 2 do 5.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20]

Na początku roku szkolnego uczniowie klas I-III Szkoły są mierzeni przez pielęgniarkę szkolną. Dane z wymiarami trafiają do wychowawców klas I-III, którzy sadzą uczniów zgodnie z tabelą PN-EN 1729-1. W trakcie roku szkolnego, w przypadkach tego wymagających (gwałtowna zmiana wzrostu), uczniowie są przesadzani do stolików i krzeseł w odpowiednio większym rozmiarze.

[Dowód: akta kontroli str. 21]

Działania takie gwarantowały dostosowanie mebli szkolnych do wymagań ergonomii, stosownie do przepisu § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach², zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny”.

1.5. Miejsce zabaw przeznaczone dla uczniów klas I-III.

Szkoła w 2010 r. otrzymała dofinansowanie w ramach rządowego programu „Radosna Szkoła” na zakup pomocy dydaktycznych do miejsca zabaw.

[Dowód: akta kontroli str. 22-26]

W trakcie oględzin ustalono, że Szkoła posiada miejsce zabaw dla uczniów z klas I-III, przy czym:

- miejsce to zostało wydzielone z przestrzeni szkolnej i znajduje się w sali zlokalizowanej na I piętrze Szkoły, poza przestrzenią wydzieloną dla uczniów klas I-III,
- jest ono dostępne w godzinach pracy Szkoły dla wszystkich uczniów klas I-III,
- miejsce to zostało wyposażone w pomoce dydaktyczne wymienione w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia³.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20]

1.6. Plac zabaw przeznaczony dla uczniów klas I-III.

Szkoła posiada plac zabaw dla uczniów z klas I-III dofinansowany w ramach realizacji rządowego programu „Radosna Szkoła”, przy czym:

² Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69, ze zm.,

³ Dz. U. Nr 110, poz. 915, ze zm.,

- jest to tzw. duży plac zabaw (wg zapisów załącznika Nr 2 do ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r.),
- plac ten jest ogrodzony na przestrzeni ogólnodostępnej, od ulicy; dostęp do niego jest kontrolowany,
- ogrodzenie i zamknięcie placu jest bezpieczne (brak ostrych krawędzi, wystających drutów siatki),
- nawierzchnia placu jest w dobrym stanie, np. w trakcie opadów atmosferycznych nie tworzą się kałuże i nie zalega błoto,
- nawierzchnia na placu zabaw jest niezanieczyszczona,
- na placu zabaw nie występują ostre krawędzie, spawy, wystające nakrętki, gwinty,
- na placu tym brak jest huśtawek i karuzeli,
- urządzenia na placu zabaw są trwale i stabilnie przymocowane do podłoża.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20 i 27-30]

1.7. Świetlica szkolna.

Szkoła, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴ (zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”), posiada świetlice, w tym świetlicę dla klas I-III, wyposażoną w meble (stoliki, krzeselka) dostosowane do wzrostu takich uczniów (krzesła – rozmiary 3 i 4; stoliki – rozmiar nr 3).

[dowód: akta kontroli str. 18-20]

Cele i zadania świetlicy w Szkole, założenia organizacyjne, prawa i obowiązki uczestnika świetlicy określał Regulamin świetlicy obowiązujący od 01.09.2012 r.

W Regulaminie tym postanowiono m.in., że:

- świetlica szkolna jest integralną częścią Szkoły,
- w świetlicy zadania realizowane są wg rocznego planu pracy,
- celem ogólnym świetlicy jest zapewnienie uczniom zorganizowanej opieki wychowawczej,
- do świetlicy przyjmowane są dzieci realizujące obowiązek szkolny w Szkole,
- uczniowie mogą korzystać z opieki w świetlicy w godzinach od 7:00 do 17:00.

[Dowód: akta kontroli str. 38-40]

W czasie oględzin przeprowadzonych w dniu 21 maja 2014 r. – w świetlicy dla uczniów klas I-III o godzinie 9:45 zajęcia miało 5 uczniów tych klas. Zajęcia te prowadzone były przez 2 nauczycieli. Nie uczestniczyli w nich uczniowie klas IV-VI.

[Dowód: akta kontroli str. 57]

1.8. Możliwość zjedzenia w Szkole ciepłych posiłków przez uczniów klas I-III.

Dyrektor Szkoły, wypełniając zapis § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, zorganizował w Szkole stołówkę w celu zapewnienia możliwości spożywania przez uczniów przygotowywanych w Szkole ciepłych posiłków (obiadów). W roku szkolnym 2013/2014 z posiłków takich korzystało m.in. 94 uczniów klas I-III (66% ogólnej liczby uczniów z tych klas). Posiłki dla nich wydawane były w godzinach: 11:30 do 11:45.

[Dowód: akta kontroli str. 4, 18-20 i 31]

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi w dniu 28 listopada 2013 r. przeprowadził w Szkole kompleksową kontrolę sanitarną stołówki. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieny produkcji, personelu stołówki, dystrybucji, dokumentacji, zaopatrzenia w wodę, stanu technicznego urządzeń kuchni i stołówki. Wystąpiły natomiast nieprawidłowości polegające na tym, że ściany i sufity w kuchni były brudne i zakurzone.

[Dowód: akta kontroli str. 41-48]

1.9. Przygotowanie stołówki szkolnej do wymagań rozporządzenia MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

Pomieszczenie stołówki w czasie oględzin utrzymane było w czystości.

⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.,

Zostało wyposażone w meble (krzeselka i stoliki) **niedostosowane** do wzrostu uczniów z klas najmłodszych, tzn. znajdujące się w nim stoliki i krzeselka posiadały rozmiar Nr 6, przeznaczony dla uczniów o wzroście (bez butów) wynoszącym od 1590 mm do 1880 mm.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20]

1.10. Zapewnianie uczniom klas I-III możliwości pozostawiania w Szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

Szkoła w roku szkolnym 2013/2014, stosownie do przepisu § 4a rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, zapewniała uczniom klas I-III możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych.

W tym celu w 3 salach lekcyjnych przeznaczonych dla klas I-III znajdowały się szafki dla poszczególnych uczniów, a czwarta sala przeznaczona dla oddziałów klas I-III wyposażona została w szafę z półkami i przegrodami.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20]

1.11. Zapewnienie uczniom klas I bezpiecznego dostępu do pomieszczeń sanitarnych (łazienek i ubikacji).

Uczniowie klas I Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 mieli zapewniony bezpieczny dostęp do pomieszczeń sanitarnych (łazienek i ubikacji), tzn. nie musieli w drodze do pomieszczenia sanitarnego opuszczać przeznaczonej dla nich przestrzeni, a pomieszczenie sanitarne widoczne było z drzwi sali lekcyjnej (łazienki i ubikacje zlokalizowane są po przeciwnej stronie korytarza I piętra Szkoły niż sala lekcyjna przydzielona oddziałom klasy I oraz sale przydzielone klasom II i III).

Pomieszczenia łazienek i WC, z których w roku 2013/2014 korzystali uczniowie klas I (osobne dla dziewcząt i chłopców) miały doprowadzoną ciepłą i zimną bieżącą wodę.

W pomieszczeniach tych w czasie oględzin znajdowały się środki higieny osobistej: mydło i ręczniki papierowe. W pomieszczeniu dla dziewcząt znajdował się również papier toaletowy. Papieru toaletowego nie było w pomieszczeniu WC dla chłopców. Wg oświadczenia sprzątaczk, obecnej w czasie oględzin, papier toaletowy wydawany jest na prośbę ucznia chcącego skorzystać z WC. Z oświadczenia tego wynikało ponadto, że papier toaletowy znajduje się również w poszczególnych salach lekcyjnych i jest dostępny dla każdego ucznia.

Urządzenia sanitarnohigieniczne utrzymane były w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej.

Urządzenia te dostosowane zostały do wzrostu uczniów klas I-III.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20]

Dyrektor Szkoły Andrzej Wozniński wyjaśnił, że podczas przeprowadzonego w Szkole remontu pomieszczeń sanitarnych – zostały one zaopatrzone w urządzenia sanitarnohigieniczne przystosowane dla wszystkich uczniów, w tym dla dzieci sześciu- i siedmioletnich. W wyjaśnieniu tym zostało podane również, że stan sanitarny łazienek jest monitorowany poprzez kontrole wewnętrzne prowadzone przez kierownika administracyjno-gospodarczego oraz dyrektora szkoły. Zauważone usterki zgłaszane są przez pracownika obsługi, a naprawiane przez odpowiedniego pracownika.

[Dowód: akta kontroli str. 34-37]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) ściany i sufity w kuchni Szkoły w trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 28.11.2013 r. przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Łodzi były brudne i zakurzone.

[Dowód: akta kontroli str. 41-48]

Stanowiło to naruszenie przepisu § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, zobowiązującego szkoły do utrzymania w czystości pomieszczeń, w tym. m.in. kuchni szkolnej.

Dyrektor Szkoły Andrzej Wozniński oświadczył, że malowanie ścian i sufitów kuchni szkolnej przeprowadzone zostanie w czasie wakacji w 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str. 49]

2) pomieszczenie stołówki w czasie niniejszej kontroli NIK było wyposażone w meble (krzeselka i stoliki) niedostosowane do wzrostu uczniów z klas najmłodszych, tzn. znajdujące się w nim stoliki i krzeselka posiadały rozmiar Nr 6, przeznaczony dla uczniów o wzroście (bez butów) wynoszącym od 1590 mm do 1880 mm.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20]

Stanowiło to naruszenie przepisu § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny stanowiącego, że sprzęty, z których korzystają osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki, dostosowuje się do wymagań ergonomii.

Dyrektor Szkoły Andrzej Wozniński wyjaśnił, że „w stołówce szkolnej wydawane są obiady w godzinach 11:30 – 11:45 dla klas I-III oraz 12:30 – 12:45 dla klas IV-VI. Ogółem jedzących jest 179 dzieci. Nie ma więc możliwości zróżnicowania wysokości mebli dla dzieci młodszych i starszych z uwagi na dużą ilość wydawanych posiłków, a małą pojemność stołówki”.

[Dowód: akta kontroli str. 34-37]

2) w pomieszczeniu sanitarnohigienicznym Szkoły przeznaczonym dla chłopców klas I-III (zlokalizowanym na I piętrze) w trakcie oględzin nie było papieru toaletowego.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20]

Stanowiło to naruszenie przepisu § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, zgodnie z którym w pomieszczeniach takich w Szkole należy zapewnić m.in. środki higieny osobistej.

Dyrektor Szkoły Andrzej Wozniński wyjaśnił, że w toalecie przeznaczonej dla chłopców z klas I-III w trakcie oględzin nie było papieru toaletowego z powodu braku odpowiedniego podajnika, który został już kupiony i zamontowany. Tymczasowo papier był wydawany uczniom przez sprzątaczkę mającą dozór nad toaletą lub przez nauczycieli (w każdej z klas młodszych znajduje się dodatkowa rolka papieru toaletowego).

[Dowód: akta kontroli str. 34-37]

Uwagi dotyczące badanej działalności

Uwagi kontroli dotyczyły:

1) prowadzenia w roku szkolnym 2013/2014 zajęć edukacji wczesnoszkolnej dla klasy IIIb (we wtorki, jedna godzina lekcyjna) w sali lekcyjnej do nauczania matematyki, tzn. w sali lekcyjnej nieprzydzielonej i nieprzystosowanej dla klas I-III.

[Dowód: akta kontroli str. 14-16]

Stanowiło to niezachowanie standardu określonego w punkcie 3. „Zalecanych warunków i sposobu realizacji” podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych, określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół⁵, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie podstawy programowej”.

Dyrektor Szkoły Andrzej Wozniński wyjaśnił, że sytuacja ta zaistniała jedynie w roku szkolnym 2013/2014 w związku z udziałem uczniów klas I-III Szkoły w programie „Wyjątkowy uczeń”, realizowanym właśnie w tym czasie. Zaszła konieczność dopasowania planu lekcji do potrzeb tego programu, którego zajęcia prowadzone były również w salach lekcyjnych przeznaczonych dla uczniów najmłodszych.

[Dowód: akta kontroli str. 34-37]

2) niewydzielenia części rekreacyjnej w sali lekcyjnej Nr 14 przydzielonej w roku szkolnym 2013/2014 do nauczania oddziałów klasy I, co również stanowiło niezachowanie powołanego wyżej standardu.

Należy zauważyć, że standard ten nie został również zachowany z uwagi na niewyposażenie sali lekcyjnej Nr 14 oraz sali lekcyjnej Nr 10 (przeznaczonej dla klasy II b, w której klasy I również miały zajęcia) w komputery i łącza Internetowe.

[Dowód: akta kontroli str. 18-20]

⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 977,

Dyrektor Szkoły Andrzej Wozniński wyjaśnił, że:

- w salach lekcyjnych Nr 10 i 14 brak jest komputerów oraz łączny do Internetu z uwagi na niewystarczające środki finansowe przekazywane przez organ prowadzący na wyposażenie sal lekcyjnych Szkoły. Dodał też, że uczniowie klas I-III mogą korzystać ze znajdujących się w Szkole dwu pracowni audiowizualnych posiadających odpowiedni sprzęt wraz z łączami do Internetu,

- w planach Szkoły założono, iż od 1 września 2014 r. w sali Nr 14 zostanie wydzielona część rekreacyjna (Szkoła w dniu 28.03.2014 r. wystąpiła do organu prowadzącego o środki finansowe na realizację m.in. ww. zadania).

[Dowód: akta kontroli str. 34–37 i 50-51]

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena cząstkowa

2. Zapewnienie przez szkołę warunków organizacyjnych do edukacji uczniów sześciolatków.

Opis stanu faktycznego

2.1. Zachowanie zalecanej w podstawie programowej kształcenia ogólnego liczby uczniów w oddziałach klasy I.

W roku szkolnym 2013/2014 (wg stanu na czas kontroli NIK) liczba uczniów w oddziałach klasy I wynosiła odpowiednio: 23 uczniów w klasie Ia oraz 20 uczniów w klasie Ib.

[Dowód: akta kontroli str. 4]

Zachowane zostało więc zalecenie pkt 4 „Zalecanych warunków i sposobu realizacji” powołanej już wcześniej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych.

Analiza zapisów dzienników lekcyjnych klas Ia i Ib Szkoły z roku szkolnego 2013/2014 wykazała, że w oddziałach tych uczyli się uczniowie urodzeni w 2006 r. (odpowiednio: 19 i 13 osób), w 2007 r. (kolejno: 3 i 6 osób) oraz po 1 uczniu urodzonym w 2005r.

[Dowód: akta kontroli str. 32]

2.2. Zachowanie zalecanej ustawą z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych ustaw⁶ (zwanej dalej „ustawą o zmianie ustawy o systemie oświaty”) planowanej na rok szkolny 2014/2015 liczby uczniów w klasach I Szkoły.

W projekcie arkusza organizacji Szkoły na rok szkolny 2014/2015 założono, że liczba uczniów w oddziałach klasy I wynosić będzie po 25 osób.

[Dowód: akta kontroli str. 4]

Planowana na rok 2014/2015 liczba uczniów oddziałów klas I Szkoły, uwzględnia przepis art. 61 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, który wejdzie w życie z dniem 01.09.2014 r., stanowiący że zajęcia edukacyjne w klasach I – III szkoły podstawowej od roku szkolnego 2014/2015 są prowadzone w oddziałach liczących nie więcej niż 25 uczniów.

2.3. Powierzenie nauczycielom w roku szkolnym 2013/2014 edukacji w oddziałach klasy I Szkoły.

Stosownie do pkt 6 „Zalecanych warunków i sposobu realizacji” podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, określonych w załączniku Nr 2 rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, w roku szkolnym 2013/2014 edukację w poszczególnych oddziałach klasy I powierzono jednemu nauczycielowi, czyli w dwóch oddziałach tej klasy wychowawstwo pełniło dwóch nauczycieli. Nauczyciele ci prowadzili zajęcia edukacji wczesnoszkolnej, edukacji plastycznej i muzycznej oraz WF.

Dodatkowo w klasach I zajęcia z języka angielskiego oraz komputerowe prowadzone były przez nauczycieli posiadających wymagane w tym zakresie kwalifikacje, a z religii – przez katechetę.

[Dowód: akta kontroli str. 33]

⁶ Dz. U z 2013 r., poz. 1265,

2.4. Prowadzenie w roku szkolnym 2013/2014 zajęć świetlicowych dla uczniów klasy I z zachowaniem warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁷ (zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie ramowych statutow”).

Wg stanu na czas niniejszej kontroli NIK:

- w Szkole funkcjonowały dwie świetlice; jedna dla uczniów z klas I-III, druga dla uczniów z pozostałych klas,
- do świetlic szkolnych zapisanych było 116 uczniów klas I-III oraz 23 uczniów klas IV-VI,
- uczniowie przebywający w świetlicy korzystali również ze szkolnego placu zabaw, sali zabaw, małej sali gimnastycznej, sal lekcyjnych przeznaczonych dla oddziałów rocznego przygotowania przedszkolnego (po zakończeniu ich zajęć),
- uczniowie zapisani na zajęcia w świetlicy nie zostali przydzieleni do stałych grup wychowawczych. Poszczególne oddziały klas I-III każdego dnia rozpoczynały i kończyły lekcje o różnych godzinach, w związku z tym podział na grupy uczniów przebywających w świetlicy następował każdego dnia, w zależności od liczby dzieci obecnych na zajęciach i od deklarowanej aktywności (odrabianie lekcji, zabawy ruchowe, działania plastyczne, zajęcia tematyczne).

[Dowód: akta kontroli str. 58]

Badaniu w zakresie liczby uczniów przypadających na jednego opiekuna świetlicy szkolnej poddano próbę obejmującą zapisy dzienników świetlicy z jednego wybranego losowo tygodnia roku szkolnego 2013/2014 (od 12.05. do 16.05.2014 r.). Stwierdzono, że liczba uczniów w świetlicy przypadająca na jednego opiekuna nie przekraczała 25 osób, stosownie do wymogów określonych w § 7 ust. 2 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia w sprawie ramowych statutow.

[Dowód: akta kontroli str. 59]

2.5. Organizacja zajęć edukacyjnych dla uczniów klas I w roku szkolnym 2013/2014.

Zajęcia edukacyjne dla uczniów klas I Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 prowadzone były w sposób tradycyjny, czyli w wymiarze 45 minut. Każdy z nauczycieli prowadzących zajęcia dostosowywał czas pracy dzieci do ich możliwości. Uczniowie często przechodzili na zajęcia do sali zabaw, wykonywali ćwiczenia śródlekcyjne oraz bawili się w części rekreacyjnej.

[Dowód: akta kontroli str. 34-37]

2.6. Korzystanie przez uczniów klas I z pracowni komputerowej.

Zajęcia komputerowe dla uczniów klasy I Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 prowadzone były w pracowni komputerowej wyposażonej w przeznaczone dla uczniów 14 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu oraz 1 takie stanowisko przeznaczone dla nauczyciela.

[Dowód: akta kontroli str. 7-8, 14, 18-20]

Z porównania ilości stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej z liczebnością oddziałów klasy I Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 wynika, że ilość tych stanowisk nie była wystarczająca, aby każdy uczeń tych oddziałów miał do dyspozycji w trakcie zajęć osobny komputer z dostępem do Internetu.

[Dowód: akta kontroli str. 4, 18-20]

2.7. Zapewnianie przez Szkołę uczniom klasy I zajęć pozalekcyjnych rozwijających ich indywidualne uzdolnienia.

W roku szkolnym 2013/2014 dla uczniów klas I Szkoły w ramach zajęć pozalekcyjnych prowadzone były w tygodniu dwie grupy zajęć:

- a) zajęcia rozwijające uzdolnienia uczniów będące ofertą zagospodarowującą czas wolny, (dwie formy, po 1 godzinie tygodniowo, dla 16 uczniów klas I),

⁷ Dz. U Nr 61, poz. 624, ze zm.,

b) zajęcia zwiększające i wyrównujące szanse edukacyjne uczniów (7 form, po 1 godzinie tygodniowo, dla 48 uczniów).

Łącznie prowadzono 9 godzin w tygodniu takich zajęć w 9 formach, w których uczestniczyli wszyscy uczniowie klas I (przynajmniej w 1 formie).

Prowadzono również zajęcia opiekuńcze (świetlicowe) dla 39 uczniów klas I.

[Dowód: akta kontroli str. 52]

2.8.Funkcjonowanie w Szkole w roku szkolnym 2013/2014 szczególnych rozwiązań sprzyjających budowaniu poczucie bezpieczeństwa uczniów klas I.

Trzy sale lekcyjne dla uczniów klas I-III w roku szkolnym 2013/2014 zlokalizowane zostały na I piętrze budynku Szkoły przeznaczonym tylko dla uczniów najmłodszych i dla jednego oddziału rocznego przygotowania przedszkolnego. Na I piętrze zlokalizowane zostały również sanitariaty dla uczniów tych klas, osobne dla dziewcząt i osobne dla chłopców.

Czwarta sala lekcyjna przeznaczona dla klas I-III zlokalizowana została na parterze Szkoły, w części, w której znajdowały się również świetlice szkolne (w tym dla klas I-III), stolówka, drugi oddział rocznego przygotowania przedszkolnego, łazienka i WC dla uczniów najmłodszych.

Dla uczniów najmłodszych wydzielone zostały w szatni Szkoły osobne boksy posiadające wieszaki na odzież, zamontowane na wysokości dostosowanej do wzrostu uczniów najmłodszych.

W Szkole zorganizowano świetlicę osobną dla uczniów klas I-III.

W Szkole nie zorganizowano osobnego pomieszczenia na stolówkę dla uczniów najmłodszych. W celu zapewnienia bezpiecznych warunków spożycia posiłku przez uczniów klas I-III zorganizowano wydawanie obiadów dla takich uczniów w godzinach od 11:30 do 11:45, podczas gdy obiady dla klas IV-VI wydawane były od godziny 12:30 do 12:45.

[Dowód: akta kontroli str. 57]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwagi kontroli dotyczyły niezapewnienia wszystkim uczniom klas I możliwości korzystania z osobnego komputera podczas zajęć komputerowych.

Z porównania ilości stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej z liczebnością oddziałów klasy I Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 wynika bowiem, że ilość tych stanowisk nie jest wystarczająca, aby każdy uczeń oddziałów klasy I miał do dyspozycji w trakcie zajęć osobny komputer z dostępem do Internetu.

[Dowód: akta kontroli str. 4 i 18-20]

Świadczy to o niezachowaniu standardu określonego w punkcie 11. „Zalecanych warunków i sposobu realizacji” określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, stanowiącego m.in., że podczas zajęć komputerowych w szkolnej pracowni komputerowej każdy uczeń klas I-III powinien posiadać do swojej dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu.

Dyrektor Szkoły Andrzej Wozniński wyjaśnił, że:

- wg rozporządzenia MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁸ - podział na grupy z zajęć komputerowych jest możliwy wyłącznie dla uczniów klas IV-VI,

- przepisy ww. rozporządzenia nie wskazują na konieczność stosowania podziału na grupy uczniów klas I-III w przypadku ich zajęć komputerowych,

- w związku z tym w chwili obecnej nie ma możliwości, aby każdy uczeń klas I-III Szkoły miał do swojej dyspozycji odrębny komputer z dostępem do Internetu, ponieważ Szkoła musiałaby otrzymać wsparcie finansowe na zakup przynajmniej 10 komputerów,

- w Szkole należałoby również zorganizować dużo większą pracownię komputerową, w której można by zmieścić dodatkowe komputery,

- rozwiązaniem przedmiotowego problemu może być przepis dopuszczający podział oddziałów uczniów najmłodszych na grupy pod potrzeby zajęć komputerowych.

[Dowód: akta kontroli str. 60-61]

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 204,

Ocena cząstkowa

Opis stanu faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

3. Zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycieli do edukacji uczniów sześciolletnich.

3.1. Posiadanie przez Szkołę wystarczającej liczby nauczycieli z kwalifikacjami wymaganymi do nauczania wczesnoszkolnego.

W roku szkolnym 2013/2014 w Szkole zatrudnionych było 13 nauczycieli z kwalifikacjami wymaganymi do nauczania wczesnoszkolnego. Stan ten był wystarczający dla planowanych na rok szkolny 2014/2015 ośmiu oddziałów klas I-III.

[Dowód: akta kontroli str. 4 i 53]

3.2. Doskonalenie zawodowe nauczycieli z zakresu metodyki pracy z dziećmi sześciolletnimi.

W roku szkolnym 2013/2014 zatrudnieni w Szkole nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego uczestniczyli w następujących szkoleniach dotyczących edukacji sześciolletników:

- w dwu szkoleniach wewnętrznych przeprowadzonych w trakcie posiedzeń Rad Pedagogicznych (w dniu 20.02. oraz 06.05.2014 r., uczestniczyło w nich każdorazowo po 16 nauczycieli), dotyczących potrzeb dzieci sześciolletnich oraz wspierania rozwoju dziecka sześciolletniego w klasie I,
- w jednym szkoleniu zewnętrznym (w dniu 25.11.2013 r.), w którym uczestniczyło 4 nauczycieli. Szkolenie to dotyczyło rozwijania myślenia matematycznego najmłodszych uczniów.

Doskonalenie zawodowe nauczycieli Szkoły w zakresie nauczania wczesnoszkolnego (zewnętrzne) prowadzone było również w poprzednich latach szkolnych. Dotyczyło ono m.in. następujących zagadnień:

- „Sekrety mózgu sześciolletnika, czyli jak pomóc dziecku polubić naukę” (13.03.2013 r., 1 nauczyciel),
- „Od piktogramu do książki – od ucznia do czytelnika” (wrzesień 2012 r., 1 nauczyciel).

[Dowód: akta kontroli str. 54 – 56]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹, wnosi o podjęcie działań mających na celu:

- usunięcie zabrudzeń i kurzu ze ścian i sufitów w kuchni szkolnej, w terminie zadeklarowanym w trakcie kontroli NIK,
- dostosowanie do zasad ergonomii mebli znajdujących się w stolówce Szkoły,
- zapewnienie niezbędnych środków higieny osobistej w pomieszczeniu WC dla chłopców z klas I-III, zlokalizowanym na I piętrze Szkoły.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82., ze zm.,

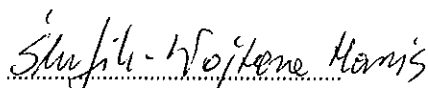
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 30 maja 2014 r.

Kontroler
Maria Ślufik-Wojtera
Gl. spec. kp.

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis